

ESF projekt „Nacionalna kampanja Garancije za mlade“ - završna konferencija projekta, 09.12.2022.

KLJUČNE PORUKE PANEL RASPRAVE

„Kako najbolje podržati mlade u brzom prelasku na tržište rada“

Cilj nacionalne kampanje bio je upoznati mlade osobe, ali i ostale građane s konceptom i sadržajem Garancije za mlade – što je Garancija za mlade uopće, što bi svaka mlada osoba koja izlazi na tržište rada trebala znati u vezi zapošljavanja i rada, ali i pružiti konkretne informacije onim mladima koji su izašli iz sustava obrazovanja prije završetka i željeli bi se vratiti ili koji žele nastaviti s obrazovanjem. Stoga je kampanja bila usmjerena na to kako doći do mladih osoba i prenijeti im informacije koje im trebaju, s posebnim naglaskom na neaktivne mlade osobe u NEET statusu.

Pri svakom definiranju najprikladnijih komunikacijskih kanala i poruka ključno je analizirati ciljanu skupinu. U ovom slučaju to su bile mlade osobe, pripadnici tzv. Generacije Z (rođeni između 1996. i 2012.), za koje je karakteristično da brzo primaju nove informacije, ali jednako tako brzo gube i interes, što znači da poruke trebaju biti kratke, ali dovoljno zanimljive da potaknu osobu da traži dodatne informacije o temi. Također, vizualne poruke se pokazuju najuspješnijom metodom privlačenja pažnje. Stoga su temelj dobre kampanje vizualne odrednice i primjena koncepta „infografike“ za pružanje ključnih informacija, kao i linkova na odgovarajuće web stranice gdje se nalaze provjerene i točne informacije.

Stoga je kampanja provedena u dvije faze. Najprije je **postavljena nova, re-dizajnirana i ažurirana mrežna stranica Garancije za mlade**, kao polazna točka za sva pitanja u vezi Garancije za mlade i vrstama podrške koja je dostupna, bilo u smislu zapošljavanja, bilo u smislu povratka u obrazovanje ili nastavka obrazovanja.

Nastavljeno je objavama tematskih sadržaja na društvenim mrežama (Facebook i Instagram) te objavom animiranog video spota na YouTube kanalu. Sve objave su upućivale na novu web stranicu Garancije za mlade (www.gzm.hr).

Panel raspravom koja je uslijedila nakon uvodnih izlaganja moderirao je **Antonio Matković** (Institut za razvoj tržišta rada). **Panelisti** su bili predstavnici organizacija civilnoga društva koje se bave mladima: **Leo Staković** (Mreža mladih Hrvatske), **Josip Jagodar** (predsjednik Savjeta za mlade Vlade RH), **Nikolina Sobol** (Udruga „Razvojni europski centar inicijativa – RECI“), **Svjetlana Marion** (Udruga „Zamisli“) te predstavnice dionika ključnih za podršku pri zapošljavanju i obrazovanju mladih: **Kristina Fleischer** (rukovoditeljica Odsjeka rada s nezaposlenim osobama) i **Vesna Hrvoj Šić** (voditeljica Službe za strukovno obrazovanje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja).

U sklopu projekta koji je provodio „Razvojni europski centar inicijativa – RECI“ iz Šibenika, provedena je i **anketa među mladima kako bi se stekao uvid u najčešće razloge bivanja u NEET statusu** i što smatraju da im nedostaje u sustavu, u cilju aktivacije. Među najčešćim razlozima za neaktivnost mladi su naveli nedovoljnu povezanost sa gradom, nedostatak radnog iskustva i lošu ponudu poslova.

Jedna od najvažnijih poruka iz analize jest da mladi ne odlaze u ustanove koje bi im mogle pomoći, budući da **nisu niti svjesni koje usluge podrške su im na raspolaganju**. Pri tome, najviše im nedostaju osobe koje bi imale ulogu mentora, a jedna od značajnijih prepreka je svakako mobilnost (ne postojanje javnog prijevoza, ne-položen vozački ispit).

U panel raspravi u kojoj su sudjelovale organizacije i udruge mladih i za mlade, istaknuta je **važnost omogućavanja rada udrugama, kao i sudjelovanja mladih u radu savjeta za mlade** koji se osnivaju na razini općina i gradova, kao savjetodavna tijela načelnika i gradonačelnika. Međutim, svega 10% jedinica lokalne samouprave ima osnovan takav savjet. Stoga treba mijenjati percepciju jedinica o važnosti uloge mladih u donošenju (su-kreiranja) politika, osobito na lokalnoj razini te poticati daljnji razvoj savjeta. Koordinaciju rada lokanih savjeta s nacionalnim Savjetom za mlade potrebno je dalje osnaživati. Uz to, trebalo bi i poticati mlade da se uključuju u rad ovih tijela te daju svoje mišljenje o pitanjima kojima se donose mjere za poboljšavanje njihove pozicije lokalnom na tržištu rada.

Organizacije civilnog društva pokazale su se kao najučinkovitije u kreiranju i provedbi aktivnosti usmjere prema mladima, a koje su prilagođene potrebama na lokalnim razinama. Fondovi EU, osobito Europski socijalni fond (ESF) značajna su sredstva osigurali udrugama, a to će se još dodatno osnažiti u idućem financijskom razdoblju, kroz ESF+. Budući da organizacije civilnog društva ovise o projektnom financiranju, potrebno je razvijati **stabilnije oblike financiranja**, da ne bi dolazilo do prekida aktivnosti i da bi se mogli osigurati stabilniji i kvalitetniji uvjeti rada.

Društvene mreže pokazuju se za sada kao najučinkovitiji put prema mladima, budući da olakšavaju „širenje“ informacija. Međutim, izuzetno je važno obratiti pažnju da sadržaj informacija bude relevantan i točan (provjeren). Također, trebalo bi uložiti dodatni napor i da sadržaj relevantan za mlade dopre u mainstream medije, budući da su mladima glavni izvor informacija njihovi roditelji, s kojima najčešće još uvijek žive.

Pri tome se **ključnim aktivnostima u pristupu prema neaktivnim mladima** pokazuju izravni kontakti s mladima unutar grupa na društvenim mrežama, posebno onima za mlade majke, i izravni kontakt s mladima na mjestima gdje se najčešće druže – u kafićima.

Hrvatski zavod za zapošljavanje, kao i centri socijalne skrbi i druge institucije koje rade s mladima, trebali bi **dodatno osposobiti svoje službenike** u pružanju podrške kroz sve programe namijenjene mladima. Ključan partner je MROSP, koji treba nastaviti provoditi komunikacijske radionice Garancije za mlade, kako bi se poruke plasirale na točan i ujednačen način.

Uz to, svakako bi trebalo **profesionalizirati rad s mladima**, uvođenjem radnika za mlade (tzv. „youth worker“) u sustav.

U cilju **prevencije ulaska mladih u status NEET bilo bi nužno uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja** u obrazovni sustav, čime bi se osiguralo da mladi manje neinformirani i nespremni ulaze na tržište rada i u društvo u najširem smislu. Pri tome, veliku ulogu ima i **medijska pismenost**, koja olakšava „kretanje u šumi dostupnih informacija“ i prepoznavanje pouzdanih izvora informacija.

Obrazovni sustav najvažnija je karika u prevenciji ulaska u NEET status. Pri tome, sustav strukovnog obrazovanja treba dodatno povezati s partnerima iz poslovnog sektora i drugim dionicima, kroz partnerske ugovore i konkretnu podjelu poslova. Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru osigurao je bolju relevantnost obrazovanja za potrebe gospodarstva, ali **poslodavcima nisu toliko važna zanimanja, odnosno formalne kvalifikacije, koliko vještine koje osoba ima**. U tom smislu, Zakon o obrazovanju odraslih otvorio je mogućnosti za financiranje programa za stjecanje vještina ili njihovu nadogradnju dodjelom vaučera. Pri tome, važno je uočiti da mnogi mladi ne znaju kako definirati postojeće vještine koje imaju, stoga **profesionalno savjetovanje i usmjeravanje igraju važnu ulogu u odabiru programa kojima se stječu vještine**.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

www.esf.hr www.strukturnifondovi.hr www.mrosp.hr

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDovi

OSIGURATI
MLADOST
I POTENCIJAL

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

GARANCIJA
ZA MLAĐE

www.gzm.hr

Uz sustav vaučera, **značajni potencijal prepoznaje se u uvođenju koncepta mikro-kvalifikacija** za one mlade koji iz raznih razloga već dulje vrijeme nisu uključeni u tržište rada (kao npr. mlade majke) čime su izgubile dio svojih vještina te su ušli u kategoriju dugotrajno nezaposlenih osoba, kojima su potrebne i dodatne mjere za uspješnu re-aktivaciju. U tom pogledu iznimno je važna međuresorna suradnja svih relevantnih tijela i dionika.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike zahvaljuje svim panelistima na vrlo poticajnoj i produktivnoj raspravi!